

Табела 5.1 Спецификација предмета на студијском програму докторских студија

Назив предмета: Политичке партије и избори
Наставници: проф. др Славиша Орловић, проф. др Душан Спасојевић, доц. др Деспот Ковачевић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 10
Услов: нема
<p>Циљ предмета: Циљ предмета је да упозна студенте са савременим и напредним концептима и теоријама уз које је могуће разматрати и анализирати политичке партије, партијске системе и изборе као најважније политичке процесе. Предмет се ослања на полит-социлошке темеље постављене у класичним радовима из друге половине двадесетог века, али је примарно усмерен на савремена, пост-модерна и пост-индустријска друштва и промене које друштвени развој има на идеолошке профиле партија и њихову стабилност, начин функционисања партија, питања политичке репрезентације и партиципације, али и сам процес одржавања избора. Посебна пажња се посвећује међузависности између институционалног дизајна и понашања политичких актера, као и измени правила игре услед измењених интереса актера.</p>
<p>Исход предмета: Курс пружа теоријско-епистемолошка и аналитичка, емпиријска знања и развија компетенције који омогућавају студенте докторских студија за самостална апликативна истраживања и научно-истраживачки рад усмерен на питања политичких партија и избора. Студенти се упознају са два најутицајнија приступа – институционалним и социо-структурним, како на теоријском нивоу, тако и на нивоу оспособљавања за извођење истраживања. Студенти се оспособљавају за рад са хибридном, мултидисциплинарним приступима који је све више у политичким наукама или у друштвеним наукама које проучавају политиколошке феномене.</p>
<p>Садржај предмета: Партијски системи – типологије ; Политичке партије - стабилност и промене; Нове партије и не-партијски актери у изборним кампањама; Нове организационе карактеристике партија; Президентијализација партија и лидерске кампање; Идеолошки простор у пост-индустријским друштвима; Популизам и изборно понашање; Утицај популизма на стабилност партијских система; Унутрашња демократија у политичким партијама; Институционализација партија и партијских система; Теорије коалиција; Институционални и социо-структурни фактори у обликовању партија и партијских система; Политичке институције и политичке партије. <i>Студијски истраживачки рад:</i> анализа студија случајева и истраживачки рад у циљу писања семинарског рада.</p>
<p>Литература: <i>основна:</i> Lipset Seymon Martin and Rokkan Stein, (1967), <i>Cleavage Structure, Party Systems and Voter Alignment: An Introduction</i>, In: <i>Party Systems and Voter Alignments Cross-National Perspectives</i>, New York: The Free Press Mair Peter, 2013. <i>Ruling the Void: The Hollowing of Western Democracy</i>, Verso. Mainwaring, Scot & Torcal, M. (2005). Party System Institutionalization and Party System Theory after the Third Wave of Democratization. The Helen Kellogg Institute for International Studies. Randall, V. & Svåsand, L. (2002). Party Institutionalization in New Democracies, <i>Party Politics</i>, 8/1, 5-29. Славиша Орловић, (2020), <i>Политичке институције и партијски систем Србије, у: Тридесет година вишепартизма у Србији</i>, Ур. Славиша Орловић и Деспот Ковачевић, Центар за демократију Факултета политичких наука и Фондација Ханс Зајдел, (str. 41-69) Славиша Орловић, (2020), <i>Утицај изборног система на партије и партијски систем, у: Како, кога и зашто смо бирали (избори у Србији 1990-2020 године)</i>, Ур. Милан Јовановић и Душан Вучићевић, Институт за политичке студије, Службени гласник Orlović Slaviša, (2015). <i>Izborni bumerang, političke posledice izbornih sistema</i>, Fakultet političkih nauka Univerziteta u Beogradu, Beograd Scarrow, S., 2015. <i>Beyond Party Members. Changing Approaches to Partisan Mobilization</i>, Oxford: Oxford University Press. Spasojević, D. (2020). Rising Expectations and Centralizing Power: Party Leaders in Serbia, u Gherghina, Sergiu (ur.), <i>Party Leaders in Eastern Europe</i>, Palgrave MacMillan, pp. 219-240. Шира литература: Passarelli, Gianluca (Ed.) <i>The Presidentialisation of Political Parties in the Western Balkans</i>, Palgrave Macmillan.</p>

Spasojević, Dušan (2019), Transforming Populism – From Protest Vote to Ruling Ideology: The Case of Serbia in V. Beširević (ed.) *The new politics of decisionism*, The Hague: Eleven publishing, pp. 125-140.

Scarrow, Susan, *Political Parties and Democracy in Theoretical and Practical Perspectives: Implementing Intra-Party Democracy*. NDI, Washington, DC, 2005.

Kovačević, Despot, Destabilizacija partijskih sistema i porast populizma u zemljama bivše SFRJ, *Srpska politička misao*, 1/2020, str. 129-152.

Славиша Орловић, *Партије и партијски системи (Теоријско-аналитички оквир)*, Факултет политичких наука Универзитета у Београду

Müller, Wolfgang C., (2005), „Parties and the Institutional Framework“, in: *Political parties in New Europe*, ed. By, Kurt Richard Luther and Ferdinand Müller-Rommel, Oxford University Press

Budge Ian and Keman Hans, *Parties and Democracy, Coalition Formation and Government Functioning in Twenty States*, Oxford University University Press, 1990.

De Swaan Abram, (1973), *Coalition Theories and Cabinet Formation, A study of formal theories of coalition formation applied to nine European parliaments after 1918*, Elsevier Scientific Publishing Company, Amsterdam

De Winter Lieven, *Parties and Government Formation, Portfolio Allocation, and Policy Definition*, in: Kurt Richard Luther and Ferdinand Muller-Rommel, (2005), *Political Parties in the New Europe*, Oxford University Press

De Winter Lieven and Dumont Patrick, "Parties Into Government: Still Many Puzzles." In: *Handbook of Party Politics*. 2006. SAGE Publications

Laver Michael and Schofield Norman, *Multiparty Government, The politic of Coalition in Europe*, Ann Arbor Paperbacks, The University of Michigan Press, 1998.

Muller Wolfgang C. and Strom Kaare, edited by, *Coalition Government In Western Europe*, Oxford University Press, 2000.

Riker, William H. (1962), *The Theory of Political Coalitions*, Yale University Press, New Haven and London

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 60	Студијски истраживачки рад: 45	
Методе извођења наставе: предавања, рад у групама на студијском истраживачком раду.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена	Завршни испит	Поена
активност у току предавања	10	усмени испит	40
студијски истраживачки рад	20		
семинар-и	30		